

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 9Pc/13/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5125203231
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Lečko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2025:5125203231.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred sudcom JUDr. Branislavom Lečkom, PhD., v právnej veci navrhovateľky – manželky A. B., C. D., nar. XX. X. XXXX, trvalé bydlisko B., A. B. XXX, prechodné bydlisko B., A. B. XXX, občianky Slovenskej republiky, právne zastúpenej JUDr. Annou Gašpercovou, advokátkou, so sídlom v Žiline, Ul. Daniela Dlabáča č. 35, IČO: 37906305, o návrhu na určenie výšky výživného manželke - od osoby, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné, manžela: E. B., C. B., nar. XX. X. XXXX, trvalé bydlisko B., A. B. XXX, t. č. B. XXXX, občana Slovenskej republiky, na pojednávaní konanom na Okresnom súde Žilina dňa 9. 6. 2025, takto

rozhodol:

- I. E. B., C. B., nar. XX. X. XXXX (ako osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné), je p o v i n ý prispievať na výživu navrhovateľky – manželky A. B., C. D., nar. XX. X. XXXX, sumou 100 EUR mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám navrhovateľky, od 3. 3. 2025.
- II. Dĺžné výživné pre navrhovateľku manželku A. B., za obdobie od 3. 3. 2025 do 31. 5. 2025 vo výške 293,55 EUR, je manžel E. B. p o v i n ý splácať v mesačných splátkach po 20 EUR, spolu s bežným výživným, k rukám navrhovateľky, pod následkom straty výhody splátok.
- III. Žiadny z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 1. 3. 2025, ktorý bol doručený Okresnému súdu Žilina dňa 3. 3. 2025 domáhala, aby súd rozviedol manželstvo, uzavreté s manželom dňa 16. 6. 2018 v Čadci, zapísané v knihe manželstiev MATRIČNÉHO ÚRADU MESTA ČADCA, zväzok 15, ročník 2018, strana 133, poradové číslo 27.
2. Navrhovateľka navrhla upraviť práva a povinnosti k maloletým deťom na čas po rozvoze manželstva tak, že budú zverené do jej osobnej starostlivosti. Navrhla zaviazat' otca prispievať na výživu maloletého F. B. sumou 250 EUR mesačne a na výživu maloletého G. B. sumou 250 EUR mesačne. Navrhla neupraviť styk otca s maloletými deťmi a o trovách účastníkov konania rozhodnúť tak, že žiadny z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.
3. Súčasne v tom istom návrhu navrhla zaviazat' manžela povinnosťou prispievať jej – ako manželke - výživným v sume 200 EUR mesačne.
4. Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 5. 3. 2025, sp. zn. 9P 23/2025, bol vylúčený návrh manželky na určenie výživného manželke, na samostatné konanie.

5. Manžel sa k návrhu manželky vyjadril písomným podaním, ktoré bolo doručené Okresnému súdu Žilina dňa 24. 4. 2025. Nesúhlasil s platím výživného na manželku, a to z dôvodu klamstiev, ktorými ho chce pripraviť o dom a deti. Nikdy na manželku nepoložil ruku ani na ňu nemieril so zbraňou. Ako otec a manžel sklamal, prepadol alkoholu. Manželka však všetko „prikrášlila“, len pre jej prospech. Je dočasne práceneschopný, na protialkoholickom liečení. Nemá žiaden príjem.

6. Manžel sa pojednávanie nedostavil, hoci bol predvolaný riadne a včas, neúčast' neospravedlnil a nepožiadaval o odročenie pojednávania. Súd určil termín pojednávania práve tak, aby bol manžel už prepustený z Psychiatrickej liečebne Veľké Zálužie a mohol sa pojednávania zúčastniť. Podľa vyjadrenia manželky, bol manžel vykázaný z rodinného domu, kde má trvalý pobyt a v ktorom býva manželka s maloletými deťmi, nezdržiava sa ani u svojej matky.

7. Súd preto rozhodol, že sa pojednávanie vykoná v neprítomnosti manžela. Jeho opätovné predvolanie na pojednávanie, prípadne jeho predvedenie, by bolo pravdepodobne neúspešné (aktuálne sa má zdržiavať na neznámom mieste). Súd uprednostnil záujem navrhovateľky – manželky, aby o jej návrhu bolo rozhodnuté v čo najkratšej lehote, bez prieťahov.

V tejto súvislosti súd považuje za dôvodné poukázať na potrebu dodržania zásady vigilantius iura scripta sunt. Uvedená zásada vo svojej podstate znamená, že práva patria len bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou.

V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 4.6.2019, sp.zn. I. ÚS 233/2019).

8. Právna zástupkyňa manželky na pojednávaní navrhla určiť výživné na manželku 100,- EUR mesačne od podania návrhu. Ak by takto bolo určené manželské výživné, navrhla povoliť manželovi zaplatiť dlžné výživné v splátkach po 20,- EUR mesačne spolu s bežným výživným k rukám navrhovateľky, pod následkom straty výhody splátok.

9. Manželka vo výpovedi na pojednávaní uviedla, že s manželom uzavreli manželstvo dňa 18.06.2018, pochádzajú z neho dve mal. deti. V BSM majú rodinný dom a jedno motorové vozidlo, ktoré používajú ona a deti. Jedno motorové vozidlo manžel predal asi v roku 2025 bez jej vedomia. K hodnote auta sa vyjadriť nevedela.

V spoločnej domácnosti nebývajú od marca 2025, v tomto mesiaci bol uložený manželovi zákaz priblížiť sa k nej na vzdialenosť menšiu ako 20 metrov, ako aj zákaz vstupu do domu, kde býva aj s deťmi. Toto vykázanie bolo v súvislosti s trestným konaním voči manželovi. V súčasnosti je vedené voči manželovi trestné stíhanie pre trestný či nebezpečný vyhrážania. Dopúšťal sa voči nej aj fyzického násillia a vyhrážal sa jej.

Majetok vo výlučnom ani v podielovom vlastníctve nemá. Od opustenia spoločnej domácnosti manželom, sa manžel nepodieľa na uspokojovaní jej potrieb ani potrieb maloletých detí. Na deti neplatí výživné vôbec. Neposkytuje jej ani deťom ani vecné plnenia. Sama hradí všetky výdavky, súvisiace s bývaním, čo je mesačne asi 300,- EUR.

Za marec 2025 jej bol poslednýkrát vyplatený rodičovský príspevok v apríli 2025 v sume 482 EUR, spolu s prídavkami na deti 120 EUR. Od mája 2025 poberá len prídavky na dve deti 120,- EUR. Spláca dva hypotekárne úvery, ktoré si zobrali s manželom na výstavbu rodinného domu v celkovej výške asi 100.000,- EUR, na splátku týchto úverov jej poskytuje finančné prostriedky jej matka. Platí jej aj elektrickú energiu v dome 140,- EUR mesačne, kupuje potraviny a čo treba pre deti. Pomáha jej aj brat, vo finančnom vyjadrení asi 100,- EUR mesačne.

Manžel jej naposledy poskytol finančné prostriedky v decembri 2024, dal jej 200,- EUR. Vtedy mali spoločný účet a manželovi prichádzalo na účet priemerne mesačne 2.000,- EUR v čistom - po zaplatení daní, odvodov a poistného. Finančné prostriedky mal manžel z podnikania ako živnostník v oblasti drevárstva, robil pilčíka v zahraničí. Toto podnikanie mu v zahraničí skončilo koncom roka 2024, pretože požíval alkoholické nápoje. V januári išiel s kamarátom do Francúzska, vo februári išiel tiež s kamarátom, asi do Nemecka. Vrátil sa začiatkom marca 2025. V mesiaci marec 2025 jej už žiadne peniaze nedal. Výživné na deti neplatí, naposledy zaplatil výživné pre deti v decembri 2024, dal jej 200,- EUR, ale

nepovedal na čo sú peniaze určené. Predtým uspokojovala potreby detí aj svoje zo spoločného účtu s manželom.

Keď ešte spolu bývali v spoločnej domácnosti s manželom v roku 2024, tak boli jej osobné výdavky mesačne asi 250,- eur, v súčasnosti sú jej celkové osobné výdavky asi 200,- EUR. Podala aj návrh na rozvod manželstva, a to z dôvodu, že sa k nej manžel správal agresívne, je preto je aj trestne stíhaný, požíval vo zvýšenej miere alkoholické nápoje, čo je aj dôvodom rozvratu manželstva. Takto sa správal voči nej aj pred maloletými deťmi.

Starala sa o spoločnú domácnosť až dovtedy, pokiaľ bol manžel vykázaný zo spoločnej domácnosti. V januári a vo februári 2025 manžela vyzývala, aby jej poskytol finančné prostriedky na výživu, keďže mala vtedy príjem len rodičovský príspevok a prídavky na deti. Povedal jej, že jej nepríspeje, pretože nemá. Je presvedčená o tom, že ak aj nemal finančné prostriedky už od začiatku roku 2025, bolo to z dôvodu, že si to zavinil sám, pre požívanie alkoholu aj v práci. Vie to od zamestnanca, ktorý pracoval na základe zmluvy s jej manželom. V súčasnosti sa stará o dve maloleté deti, manžel jej s výchovou a výživou maloletých detí nepomáha, výživné neplatí, v tejto súvislosti podala návrh na výkon exekúcie.

Jej osobné výdavky sú nasledovné: na stravu vynaloží 100,- EUR, oblečenie 50,- EUR, hygienické a iné základné potreby 50,- EUR, výdavky na mobil 30,- EUR, poisťka 10,- EUR. Iné osobné výdavky nemá, takže celkové jej osobné výdavky sú asi 240,- EUR mesačne. Platí hypotekárny úver od februára 2025, v roku 2024 ho platili asi na polovicu s manželom. Ako už uviedla, finančné prostriedky na splátku úveru jej poskytuje matka.

V súčasnosti nemá žiaden príjem, bola dočasne práceneschopná od 19.03.2025, do apríla 2025, presný deň uviesť nevedela. Nebolo jej priznané nemocenské, pretože manžel za ňu neplatil nemocenské v SOCIÁLNEJ POISŤOVNI, keď bola, resp. je stále u neho zamestnaná.

Podľa jej názoru, bol príjem manžela v roku 2024 asi 2.000,- EUR v čistom.

V súčasnosti príjem nemá preto, lebo sa stará o maloleté deti a bola na rodičovskej dovolenke do 23.03.2025. Potom bola práceneschopná, teraz čerpá dovolenku z pracovného pomeru, ktorý má ešte stále uzavretý s manželom. Dovolenku jej manžel neprepláca a vyjadruje sa tak, že po ukončení dovolenky s ňou rozviaže pracovný pomer. Takto sa vyjadril manžel pred účtovníčkou. Nevie presne, kedy jej dovolenka skončí, potom sa pravdepodobne zaeviduje ako uchádzačka o zamestnanie. Keďže maloletý G. má nastúpiť do škôlky v septembri 2025, tak od septembra 2025 by sa chcela zamestnať. Jej zdravotný stav je dobrý, má prax v oblasti účtovníctva. Dobrý je aj zdravotný stav maloletých detí.

Pokiaľ vie, tak manžel nemá inú vyživovaciu povinnosť, len voči maloletému G. a maloletému F. a voči nej. Pokiaľ by manžel riadne podnikal a nepožíval alkoholické nápoje, mohol by mať príjem z podnikateľskej činnosti cca 2.000,- EUR mesačne.

10. Súd na pojednávaní vykonal najmä nasledovné listinné dôkazy:

Zo sobášneho listu mal súd preukázané, že manželia uzavreli manželstvo dňa 16. 6. 2018 v Čadci, zapísané v knihe manželstiev MATRIČNÉHO ÚRADU MESTA ČADCA, zväzok 15, ročník 2018, strana 133, poradové číslo 27.

Z rodných listov vyplýva, že z manželstva pochádzajú dve maloleté deti – maloletý F. B., nar. XX. X. XXXX a maloletý G. B., nar. XX. X. XXXX.

Z lustrácií v SOCIÁLNEJ POISŤOVNI mal súd preukázané, že:

- navrhovateľka je zamestnaná u svojho manžela od 11. 2. 2021,
- manžel je živnostník s vymeriavacími základmi od marca 2024 do februára 2025 od 836,64 EUR do 751,48 EUR,
- otec nemocenské, dôchodkové, úrazové dávky ani dávku v nezamestnanosti nepoberal.

Zo správ z ÚPSVaR Čadca mal súd preukázané, že matka v roku 2024 až do marca 2025 poberala rodičovský príspevok od 473,30 EUR mesačne (rok 2024) a 482,30 EUR (rok 2025) a prídavky na deti v sume 120 EUR mesačne (na obidve deti).

Zo živnostenského registra vyplýva, že predmetom podnikania otca je stolárstvo; demolácie, búracie práce a prípravné práce pre stavbu; maliarske a natieračské práce; výroba malty a betónu; montáž sadrokartónu; poskytovanie služieb v lesníctve a poľovníctve; poskytovanie služieb v poľnohospodárstve a záhradníctve.

Z daňového priznania za rok 2023 vyplýva, že mal príjmy zo živnosti vo výške 46.642,54 EUR, z toho zisk vo výške 11.131,75 EUR.

Z vyhlásenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch navrhovateľky – manželky okrem iného vyplýva, že má stredoškolské odborné vzdelanie s maturitou, zdravotný stav má v zásade dobrý, je vlastníčkou rodinného domu a motorového vozidla v BSM, jej príjem z pracovného pomeru u manžela je 646 EUR brutto, od marca 2025 je dočasne práceneschopná.

Zo správy z prešetrenia pomero v rodine matky vyplýva, že býva aj s maloletými deťmi v rodinnom dome, ktorý patrí do BSM, Manžel bol z tohto domu vykázaný. Pomáha jej s výchovou a výživou jej matka. Matka maloletých detí je od 18. 3. 2025 dočasne práceneschopná. Manžel má problém s alkoholom od roku 2022. Podnikal v zahraničí, kde ho prepustili pre nadmerné požívanie alkoholu. Dopúšťal sa voči manželke násilia, čoho svedkom boli aj maloleté deti. Maloletý F. navštevuje 1. ročník základnej školy. Vyjadril sa tak, že mu je s mamou dobre. Otec mu nechýba, lebo robil mame zle. Má z otca strach a obavy, keď je pod vplyvom alkoholu. Bol viackrát svedkom, keď otec fyzicky zaútočil na mamu. Otec maloletých detí nastúpil do psychiatrickej nemocnice vo H. I. dňa 19. 3. 2025, kde by mal byť 10 týždňov.

Súd sa oboznámil aj s písomnými dokladmi, ktoré manželka predložila na pojednávaní, a ktorými preukázala niektoré výdavky na bývanie a pre maloleté deti, ako aj so zápisnicou zo dňa 4. 6. 2025, z výpovede manželky, keď sa manžel k nej priblížil po návrate z protialkoholického liečenia.

Zo spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/23/2025 vyplýva, že manželka podala návrh na rozvod manželstva úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. Súd na pojednávaní (neprávoplatne) dňa 9. 6. 2025 manželstvo účastníkov konania rozviedol, maloleté deti zveril na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matky s tým, že obidvaja rodičia ich budú zastupovať a spravovať ich majetok, styk otca s maloletými deťmi neupravil a uložil otcovi povinnosť prispievať na maloletého F. sumou 250 EUR mesačne a maloletého G. sumou 200 EUR mesačne, od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Zo spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P 30/2025 vyplýva, že manželka podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti a určenia výživného pre každé maloleté dieťa v sume 250 Eur mesačne. Nenavrhla upraviť styk otca s maloletými deťmi. Súd uznesením zo dňa 15. 4. 2025, sp. zn. 9P 30/2025 nariadil vo veci neodkladné opatrenie, ktorého obsahom bolo dočasné zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého F. B. sumou 150 EUR mesačne a maloletého G. B. sumou 100 EUR mesačne.

Zo správy ÚPSVaR Čadca okrem iného vyplýva, že dňa 21.03.2025, úrad vykonal šetrenie v domácnosti matky, na adrese A. XXX. V domácnosti sa nachádzala matka, spolu s mal. deťmi F., G. a svojou matkou, ktorá jej v starostlivosti o mal. deti pomáha. Matka s mal. deťmi býva v rodinnom dome, ktorý je veľmi pekne a vkusne zariadený moderným nábytkom. Mal. deti majú v ňom dostatok priestoru na hranie a trávenie voľného času. Matka uviedla, že je od 18.03.2025 práceneschopná. Tento mesiac jej bude vyplatený posledný krát rodičovský príspevok, nakoľko jej syn G. dovŕšil tri roky. Jej jediným príjmom budú prídavky na deti. Matka k návrhu uviedla, že problém s alkoholom má manžel asi od roku 2022, kedy ho prepustili z práce v G. a zobrali mu vodičský preukaz. Našiel si inú prácu v Nemecku, ale problémy s požívaním alkoholických nápojov neprestávali. Vždy, keď prišiel z práce (z turnusu) domov mal vypité. Násilie z jeho strany bolo aj vtedy, len sa to snažila zakryvať. V minulosti sa stali svedkom útoku aj maloleté deti, často videli otca pod vplyvom alkoholu. Mal. F. navštevuje 1. ročník ZŠ A.. Mal. G. je zatiaľ v starostlivosti matky. Od septembra by mal. nastúpiť do materskej školy A.. Mal. deti sú zdravé. S mal. F. bol vykonaný pohovor. V úvode pohovoru bolo dieťa primerane veku upovedomené o dôvodoch zisťovania jeho názoru a akým spôsobom budú tieto informácie ďalej využité. Mal. F. v pohovore uviedol, že s maminkou je im doma dobre. Otec mu nechýba, pretože maminke robil zle. Vykrútil jej ruku, keď mala na rukách G., vyhadzoval ju z domu. On sa ho veľmi bál. Dieťa sa vyjadriť, že má strach a obavy z reakcií otca, keď je pod vplyvom alkoholu, nakoľko bol viac krát svedkom, keď otec fyzicky zaútočil na matku. Úrad sa telefonicky skontaktoval s otcom mal. detí p. E. B.. Otec uviedol, že sa momentálne nachádza v Psychiatrickej nemocnici vo H. I., kde nastúpil 19.03.2025. Vrátiť by sa mal po desiatich týždňoch. Navrhujú dočasne zveriť mal. deti do starostlivosti matky a určiť výživné, nakoľko jediným príjmom matky budú prídavky na deti.

Uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 12C/29/2025 zo dňa 19.03.2025 bola manželovi navrhovateľky (otcovi) uložená povinnosť, aby nevstupoval do nehnuteľnosti a to do rodinného domu súpisné č. XXX, postavenom na pozemku - par. č. J. XXXX/X – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 69 m², zapísanej na LV č. XXXX v kat. úz. A., okres B.. Ďalej mu bolo uložené, aby sa zdržal približovania k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 20 metrov. Vo zvyšnej časti bol návrh navrhovateľky zamietnutý. Navrhovateľke bol priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a uložená povinnosť podať voči odporcovi (manželovi) v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia žalobu o vylúčenie odporcu z užívania nehnuteľnosti a na ochranu osobnosti – uloženie zákazu priblíženia sa k navrhovateľke.

Z oznámenia Okresnej prokuratúry Čadca zo dňa 21.03.2025 vyplýva, že trestné oznámenie A. B. smerujúce proti E. B., predbežne pre podozrenie zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 280 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, bolo doručené prokuratúre dňa 17.03.2025. Dňa 20.03.2025 bolo podľa § 198 odsek 1 Trestného poriadku odovzdané Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru, odboru kriminálnej polície Čadca.

Vo vyjadrení, ktoré bolo Okresnému súdu Žilina doručené dňa 24. 4. 2025 manžel uviedol, že sklamal ako otec a manžel, prepadol alkoholu. Je dočasne práceneschopný a je na protialkoholickom liečení. Nemá žiadny príjem.

11. Súd rozhodoval podľa nasledovných právnych predpisov:

Podľa ustanovenia § 154 Civilného mimosporového konania (ďalej len CMP), na konanie vo veciach výživného plnoletých osôb a iných obdobných nárokov je miestne príslušný všeobecný súd osoby oprávnenej na výživné.

Podľa ustanovenia § 154 Civilného mimosporového konania (ďalej len CMP), na konanie vo veciach výživného plnoletých osôb a iných obdobných nárokov je miestne príslušný všeobecný súd osoby oprávnenej na výživné.

Podľa ustanovenia § 155 CMP, konanie sa začína len na návrh.

Podľa § 156 CMP, účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú osoba oprávnená na výživné a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

Podľa § 18 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o rodine), manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa ustanovenia 71 ods. 1 Zákona o rodine, manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

Podľa ustanovenia 71 ods. 2 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

Podľa ustanovenia 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ustanovenia 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa ustanovenia 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa ustanovenia 76 ods. 2 Zákona o rodine, proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

Podľa ustanovenia 76 ods. 3 Zákona o rodine, v prípade omeškania povinného s plnením výživného určeného rozhodnutím súdu, má oprávnený právo požadovať úroky z omeškania z nezaplatennej sumy podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa ustanovenia 76 ods. 4 Zákona o rodine, plnenie výživného povinným sa započítava najprv na istinu a až po uhradení celej istiny sa započítava na úroky z omeškania.

Podľa ustanovenia 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa ustanovenia 77 ods. 2 Zákona o rodine, práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

Podľa ustanovenia 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa ustanovenia 78 ods. 2 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa ustanovenia 79 ods. 1 Zákona o rodine, kto celkom alebo sčasti splnil za iného vyživovaciú povinnosť, je oprávnený od neho požadovať úhradu tohto plnenia a úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa ustanovenia 79 ods. 2 Zákona o rodine, toto právo sa premlčuje podľa osobitného predpisu.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku – zákon č. 160/2015 Z. z. (ďalej len CSP), súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

Podľa § 185 ods. 1 CSP, súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 185 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné, a na zistenie cudzieho práva.

Podľa § 187 ods. 1 CSP, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov.

Podľa § 187 ods. 1 CSP, dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 191 ods. 2 CSP, vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 35 CMP je súd povinný zistiť skutočný stav veci.

Podľa § 40 CMP, súd môže prekročiť návrhy účastníkov konania a prisúdiť viac, než čoho s domáhajú aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Podľa § 36 CMP je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci konania, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

Podľa § 37 CMP, súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaním dokazovaním.

Podľa § 155 CMP, konanie vo veciach výživného plnoletých osôb začína len na návrh.

Podľa § 156 CMP, účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

12. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a prednesu jej právnej zástupkyne a vykonaním listinných dôkazov.

13. Súd zamerlal dokazovanie na to, či sú splnené podmienky na priznanie manželského výživného (najmä rozdielna životná úroveň manželov, sociálna odkázanosť navrhovateľky, súlad priznania výživného s dobrými mravmi a ak by boli splnené podmienky na priznanie výživného navrhovateľke, jeho výška).

14. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový (skutočný stav veci, ku ktorému sa čo najviac snažil priblížiť, ako k ideálnemu cieľu), keďže „... mimosporové konanie je ovládané zásadou zistenia skutočného stavu veci a je zrejmé, že podkladom rozhodnutia súdu bude sumár zistení, ktoré sa čo najviac približujú skutočnému stavu veci.“ (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 29. októbra 2019, sp. zn. I. ÚS 438/2019-14:

Manželia uzavreli manželstvo dňa 16. 6. 2018. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti. V čase rozhodovania súdu o návrhu navrhovateľky, manželstvo účastníkov konania trvalo. O dve maloleté deti sa manželka v zásade od začiatku roka 2025 stará sama. Manžel jej v starostlivosti o maloleté deti nepomáha, výživné (ktorého výška bola určená neodkladným opatrením) neplatí ani sčasti. Navrhovateľka podala návrh na začatie exekučného konania. Náhradné výživné nepoberá. Navrhovateľka býva aj s maloletými deťmi v rodinnom dome, ktorý patrí do BSM. Do BSM patrí aj motorové vozidlo, ktoré používa navrhovateľka a maloleté deti. Manželka majetok vo výlučnom ani podielom vlastníctve nemá. Rovnako nebolo preukázané, že by takýto majetok vlastnil manžel. Zdravotný stav navrhovateľky a povinného manžela je dobrý. Nebolo preukázané, že by bol manžel invalidný alebo mal zníženú pracovnú schopnosť, prípadne mal inú vyživovaciu povinnosť. Je v produktívnom veku, má vyživovaciu povinnosť voči dvom maloletým deťom a manželke. Je živnostník, v roku 2024 mal podľa daňového priznania rozdiel medzi príjmami a výdavkami súvisiacimi s podnikaním 11.131,75 EUR. V spoločnej domácnosti manželia bývali prakticky do začiatku marca 2025. Manžel požíva alkoholické nápoje vo zvýšenej miere, čo sám priznal. V roku 2025 absolvoval protialkoholické liečenie v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie. Nebolo preukázané, že by od podania návrhu manželkou, mal manžel príjem. Voči manželovi sa vedie trestné konanie, kde poškodenou je manželka (slovné a fyzické útoky), má zákaz vstupu do spoločného domu, v ktorom býva navrhovateľka s maloletými deťmi a taktiež zákaz priblíženia k manželke, na vzdialenosť menšiu ako 20 metrov. Navrhovateľke finančne pomáha jej matka - hradí splátky hypotekárnych úverov a elektrickú energiu a kupuje aj veci pre maloleté deti. Taktiež jej finančne prispieva jej brat asi 100 EUR mesačne. Navrhovateľke bol v mesiaci apríl vyplatený posledný raz rodičovský príspevok v sume 482, 30 EUR. V súčasnosti sú jej jediným príjmom prídavky na dve maloleté deti v sume 120 EUR mesačne. Prídavky na deti nie sú príjmom matky.

Navrhovateľka teda s pomocou rodinných príslušníkov hradí výdavky na bývanie a domácnosť, výdavky pre deti a svoje osobné výdavky. Manžel jej neprispieva na úhradu týchto výdavkov ani sčasti, hoci ho k tomu vyzvala začiatkom roka 2025.

Navrhovateľka - manželka vyčíslila svoje osobné výdavky na sumu cca 240 EUR mesačne.

Podľa jej vyjadrenia, manžel podnikal ako živnostník do konca roka 2024. Mali dovedy spoločný účet a jeho príjem po zaplatení daní odvodov do poisťovni, predstavoval sumu cca 2 000 Eur mesačne netto.

Manželia teda nemajú spoločnú domácnosť v zásade od marca 2025. Od začiatku roka 2025 sa manžel zdržiaval v zahraničí. Preto na túto skutočnosť (spoločnú domácnosť účastníkov konania) súd pri rozhodovaní neprihliadol. Manžel si neplní vyživovaciu povinnosť voči manželke finančne ani vecnými plneniami, hoci ho manželka k tomu vyzvala začiatkom roka 2025. V písomnom vyjadrení k návrhu manželky uviedol, že s určením výživného pre manželku nesúhlasí. Manželka si na neho vymyslela rôzne veci a chce ho pripraviť o dom a maloleté deti. Nie je pravdou, že by na ňu fyzicky útočil.

15. Súd ustálil dobu, za ktorú by bolo možné priznať manželské výživné - od 3. 3. 2025 (kedy bol návrh na súd podaný – č. I. 6). Navrhovateľka žiadala priznať výživné od podania návrhu a to v sume 200 EUR mesačne, následne návrh zmenila na sumu 100 EUR mesačne. Súd zmenu návrhu uznesením pripustil.

16. Európske rodinné právo je založené na princípe solidarity v manželských vzťahoch, ktoré sa transformuje do ustanovení o životnej úrovne manželov počas trvania manželstva, ako aj do ustanovení zabezpečujúcich pre manželov podiel na spoločnom majetku, alebo podiel na majetku druhého manžela, za obdobie trvania manželstva. Manželstvo je založené na slobodnej vôli oboch manželov, a preto jeho trvanie, resp. zotrvanie v manželstve nesmie ísť na úkor princípov morálky, na úkor zdravotného stavu jedného z manželov. Zákon o rodine nepodmieňuje priznanie manželského výživného starostlivosťou o domácnosť. Súd na starostlivosť o domácnosť pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti len prihliada. Neexistencia spoločnej domácnosti nie je dôvod na nepriznanie manželského výživného. (4Co/244/2013).

17. Súd zisťoval najmä príjem navrhovateľky, príjem povinného, výdavky navrhovateľky, výdavky povinného, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery.

18. Z vykonaných dôkazov mal súd teda preukázané že:

- účastníci sú manželia,
- majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť, ktorá predchádza vyživovacej povinnosti detí voči rodičom,
- manželia v dobe, za ktorú navrhovateľka žiada manželské výživné nebývali v spoločnej domácnosti, teda súd nemohol prihliadnuť na to, kto sa v tomto období staral o domácnosť,
- obidvaja manželia majú vyživovaciu povinnosť voči dvom maloletým deťom, pochádzajúcim z manželstva.

Domácnosť podľa Občianskeho zákonníka tvoria fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby. Túto zákonnú definíciu spoločnej domácnosti účastníci konania v rozhodnej dobe (minimálne od marca 2025) nespĺňali.

19. Následne súd skúmal podľa § 75 Zákona o rodine (zamerail dokazovanie):

- či si povinný manžel vyživovaciu povinnosť voči druhému manželovi plnil/neplnil,
- životnú úroveň každého z manželov,
- príjmy a výdavky manželov,
- možnosti, schopnosti, majetkové pomery,
- prípadné vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, prebratie neprimeraných majetkových rizík.
- prípadný rozpor priznania výživného s dobrými mravmi.

20. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že povinný manžel si neplní vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke ani sčasti. Navrhovateľka nemá od apríla 2024 žiadny príjem (posledný rodičovský príspevok jej bol vyplatený za mesiac marec 2025), poberá len prídavky na deti, ktoré nie sú príjmom matky.

Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva rodičovi či inej oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 19. marca 2018, sp. zn. 3 Cdo 88/2017). nepovažujú sa za príjem matky.

Preto súd dospel k záveru, že oprávnená manželka nemá od apríla 2025 žiadny príjem, v marci 2025 mala rodičovský príspevok 482,30 EUR. Preto je na výživu od manžela aj sociálne odkázaná.

Matka ustálila svoje odôvodnené výdavky na sumu 240 EUR mesačne, čo súd nemal dôvod spochybníť (je reálne možné, že sú aj vyššie). S výdavkami pre maloleté deti, splátky úverov, výdavkami na bývanie jej pomáhajú rodinní príslušníci. Stará sa o dve maloleté deti, o maloletého G. osobne, mal by nastúpiť v septembri 2025 do škôlky. Účastníci majú v BSM rodinný dom a motorové vozidlo, ktoré užíva výlučne navrhovateľka s maloletými deťmi. Nebolo preukázané, že by manželia vlastnili iný majetok.

Navrhovateľka síce sama užíva rodinný dom a motorové vozidlo, ale najmä preto, lebo voči manželovi je vedené trestné konanie, kde poškodenou je práve navrhovateľka a nemôže do rodinného domu vstupovať.

Súd pri určovaní výšky výživného pre manželku z týchto skutočností vychádzal (príjmov a výdavkov navrhovateľky, majetkových pomerov manželky a povinného manžela).

21. Povinný manžel v písomnom vyjadrení uviedol, že nemá žiadny príjem, pretože je práceneschopný a absolvoval protialkoholické liečenie.

Z daňového priznania otca za rok 2023 vyplýva, že jeho zisk bol vo výške 11.131,75 EUR. Za rok 2024 ešte daňové priznanie nepodal.

Od podania návrhu nebolo preukázané, že by príjem mal.

U manžela však bol súd povinný aplikovať zásadu potenciality príjmu, pretože si stratu príjmu z podnikania zavinil sám, požívaním alkoholu aj pri podnikaní, v dôsledku čoho stratil zákazky. Ide o prípad, kedy sa otec sám vzdal (zavinene) príjmu z podnikania.

Navrhovateľka – manželka uviedla, že príjem povinného manžela (keď ešte bývali v spoločnej domácnosti) bol cca 2 000 EUR mesačne netto, čo zodpovedá príjmu živnostníkov, podnikajúcich v zahraničí v danom predmete podnikania.

Preto súd aplikoval zásadu potenciality otcovho príjmu (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Súd musí prihliadnuť na potencionálny príjem otca (nielen to, čo povinný manžel skutočne zarobí, ale aj na to, čo je objektívne možné, aby zarobil), pri existencii objektívnych skutočností (vek – otec je v produktívnom veku, vzdelaný, neinvalidný, bez zníženia pracovnej schopnosti, s praxou, s dvomi vyživovacími povinnosťami voči maloletým deťom).

Platí zásada, že nerozhodujú skutočné zárobné pomery povinného manžela, ale jeho reálne zárobné možnosti.

Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného (manželky) tým, že umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať, ak by sa povinný manžel nevzdal zavinene príjmu z podnikania (z dôvodu alkoholizmu). Zdôvodnenie sa vidí v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojim konaním znižoval jeho rozsah. Princíp potenciality má totiž prednosť pred princípom fakticity.

Výdavky povinného manžela sa súdu nepodarilo preukázať. Na pojednávanie sa nedostavil a nepreukázal ich súdu ani písomne, hoci bol k tomu súdom vyzvaný.

Podľa záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 14/2021 zo dňa 31. 3. 2021 platí, že „princíp potenciality príjmov nevyžaduje detailné preukázanie všetkých príjmov povinného, pretože použitím tohto princípu súd podľa charakteru správania povinného vymedzuje fiktívny (prezumaný) príjem, ktorý je následne základom pre určenie výživného“.

Súd preto vychádzal pri určení príjmu povinného manžela z jeho potencionálneho príjmu, minimálne 2 000 EUR mesačne netto (vychádzajúc aj z údajov navrhovateľky - príjmu z podnikania v roku 2024, ale aj podporne z jeho daňového priznania za rok 2023). Povinný manžel odôvodnenosť výdavkov čo do druhu a výšky v daňovom priznaní za rok 2023, súvisiacich s podnikaním, nevyvetlil.

Preto súd dospel k záveru, že živnostník v oblasti, v ktorej otec podnikal, môže reálne, v konkrétnom prípade potenciálne (keďže sa zavinene vzdal príjmu) dosahovať príjem 2 000 EUR mesačne netto.

Z tohto potenciálneho príjmu potom súd vychádzal, pri určovaní výživného pre manželku, po zohľadnení ďalších zákonných kritérií.

22. Najmä z rozdielnych príjmov účastníkov konania potom súd uzavrel, že ich životná úroveň nie je (nebola) v zásade rovnaká, a to v neprospech navrhovateľky. Súd zistil aj sociálnu odkázanosť manželky (v zásade je od apríla 2024 bez príjmu).

23. Následne súd zameral dokazovanie na vyrovnanie rozdielu v životnej úrovne manželov a elimináciu sociálnej odkázanosti manželky, a to formou určenia výživného pre navrhovateľku.

24. Spornou zostala výška výživného, keď navrhovateľka - manželka navrhovala výživné 200 EUR, následne návrh zmenila na 100 EUR a povinný manžel uviedol, že nesúhlasí s výživným na manželku. Neplnenie vyživovacej povinnosti povinného manžela voči oprávnenej manželke od podania návrhu nebolo sporné.

25. Povinný manžel si neplní vyživovaciu povinnosť (ani sčasti), hoci ich životná úroveň je podstatne rozdielna a práve preto navrhovateľka je aktívne legitimovaná na podanie návrhu na určenie manželského výživného, čo aj využila. Výživné nie je možné priznať späťne (§ 77 ods. 1 Zákona o rodine).

26. Súd vychádzal zo zásady, že výživné manžela sa neurčuje matematickou - mechanickou rovnosťou, ale ide skôr o dosiahnutie spravodlivej rovnosti.

27. Súd pri rozhodovaní vychádzal z nasledovných všeobecných zásad a ustálenej súdnej praxe, pri rozhodovaní návrhu na určenie manželského výživného:

Vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva. Je viazaná na právnu existenciu manželstva a existenciu solidarity v manželských vzťahoch. Trvá počas celého trvania manželstva, bez ohľadu na to, či manželia spolu žijú, alebo nie. Zaniká rozvodom.

Výživné medzi manželmi vzniká z dôvodu, že manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach.

Povinnosť platiť výživné na manželku (manžela) vzniká uzavretím manželstva (zákon teda nevyžaduje rozhodnutie súdu na vznik tejto povinnosti).

Uzavretím manželstva vzniká medzi manželmi bezpodielové spoluvlastníctvo, ktorého obsahom sa stáva všetko, čo nadobudnú manželia alebo niektorý z nich, za podmienky, že to môže byť predmetom BSM. Tento inštitút predstavuje podstatu majetkových vzťahov medzi manželmi a súčasne vyjadruje hospodársku stránku rovnakého právneho postavenia manželov. Majetkové nároky manželov, sú okrem výživného, chránené teda aj inštitútom bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Žiadny zo spôsobov úpravy bezpodielového spoluvlastníctva (napr. zrušenie, zúženie) nemá vplyv na existenciu a rozsah vyživovacej povinnosti manželov.

Výživné na manželku (manžela) má prednosť pred vyživovacou povinnosťou detí voči rodičom ako aj pred vyživovacou povinnosťou rodičov voči deťom.

Vzájomná vyživovacia povinnosť medzi manželmi by tak mala byť zo strany manželov plnená v prvom rade dobrovoľne, avšak v prípade, ak k dobrovoľnému plneniu vyživovacej povinnosti voči druhému manželovi nedochádza a životná úroveň medzi manželmi nie je rovnaká, ten z manželov, ktorého životná úroveň je nižšia je oprávnený domáhať sa manželského výživného súdnou cestou.

Rozsah vyživovacej povinnosti sa týka všetkých osobných potrieb, t. j. predovšetkým stravy, ošatenia, bývania, kultúrneho vyžitia. Východiskom je teda rovnaká životná úroveň manželov a pojem „v zásade“ rovnaká životná úroveň obidvoch manželov znamená, že nejde o mechanickú rovnosť majetkovej oblasti v zmysle rovnakého množstva peňazí, preto treba vziať do úvahy osobitosti vyplývajúce z osobných, pracovných, zdravotných a iných špecifik týkajúcich sa manželov (rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 17C/178/2011).

Uplatňovanie výživného medzi manželmi je preto možné aj v prípadoch, keď sú napríklad obaja manželia zárobkovo činní, schopní zabezpečiť svoje osobné potreby, v dôsledku oddeleného hospodárenia však

vznikla disproporcia v ich celkovej životnej úrovni. V konkrétnom prípade je táto disproporcia ešte väčšia, keďže oprávnená manželka nemá príjem, pretože sa stará najmä o maloleté deti. Má síce uzavretý pracovný pomer s povinným manželom, ten jej však reálne mzdu nevypláca ani náhradu za dovolenku. Navyše, neplatil odvody do SOCIÁLNEJ POISŤOVNE za manželku, preto počas dočasnej práceneschopnosti, jej nebolo v roku 2025 vyplácané nemocenské.

28. Keď súd dospel k záveru, že životná úroveň manželov nie je v zásade rovnaká a konštatoval aj sociálnu odkázanosť manželky, následne určil výšku manželského výživného pre navrhovateľku, ktorým by vykompenzoval celkom zjavný nepomer v životnej úrovni bývalých manželov za obdobie, vymedzené v návrhu, ako aj jej sociálnu odkázanosť.

29. Súd zoberal do úvahy skutočnosť, že navrhovateľka v období, za ktoré sa určuje výživné, nemala (okrem mesiaca marec 2025) príjem, najmä z dôvodu starostlivosti o maloleté deti, o maloleté deti sa stará sama, manžel jej v starostlivosti nepomáha a neplatí výživné ani sčasti. Tým vzniká nielen nepomer v životnej úrovni manželov v neprospech navrhovateľky ale aj sociálna odkázanosť oprávnenej manželky na manželské výživné. Reálny príjem povinného manžela do konca roku 2024 a následne jeho potenciálny príjem je podstatne vyšší, ako bol príjem manželky do marca 2025. Manželka je v súčasnosti odkázaná na pomoc najbližšej rodiny. Plní vyživovaciu povinnosť voči deťom osobnou starostlivosťou a aj finančne – aj za otca maloletých detí.

30. Súd pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľky prihliadol aj na dĺžku trvania manželstva, výchovu dvoch maloletých detí v manželstve, nadobudnutie spoločného majetku manželmi a dôvody rozvratu manželstva, ktoré uviedla manželka v návrhu na rozvod manželstva. U povinného manžela prihliadol na to, že má vyživovaciu povinnosť aj voči dvom maloletým deťom, ktorú súd určil v konaní o návrhu na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva na celkovú sumu 450 EUR (na obidve deti). Manžela taktiež zaväzuje hypotekárny úver (ako aj manželku). Manželka hradí splátky tohto úveru v súčasnosti aj za manžela. Taktiež prihliadol aj na to, že manželka užíva celý majetok, patriaci do BSM, hoci na druhej strane je pravdou, že povinný manžel sa sám (zavineným konaním), vylúčil z užívania tohto majetku.

31. Na základe vykonaného dokazovania, súd dospel k záveru, že návrh na určenie výšky výživného pre manželku je dôvodný, a to v celom rozsahu

32. Následne súd skúmal, či neexistuje prekážka priznania manželského výživného z dôvodu rozporu s dobrými mravmi.

Dobrymi mravmi sú pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku (uznesenie Ústavného súdu SR z 24. 2. 2011, č. k. IV. ÚS 55/2011-19).

Vo všeobecnosti možno o dobrých mravoch hovoriť ako o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel (noriem) spoločnosti, všeobecne uznávaných a činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno preto označiť za činnosť proti dobrým mravom (contra bonus mores).

Podľa § 75 odsek 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa tohto ustanovenia nemožno priznať výživné len v prípade, ak pre to existujú dôvody na strane oprávneného. Prekážku rozporu s dobrými mravmi, netvorí okolnosti na strane povinného – v konkrétnom prípade na strane manžela.

Predpokladá sa teda také správanie oprávneného voči povinnému, ktoré spôsobí stratu práva priznať výživné. Dobré mravy sú nepísané pravidlá slušnosti, ľudskosti a tolerancie, poctivosti a dôvery. Zákon presne nešpecifikuje, kedy ide o rozpor s dobrými mravmi a kedy nie. Vyžaduje sa také správanie, ktoré svojou intenzitou a závažnými dôsledkami je možné objektívne posúdiť ako porušovanie dobrých mravov. Posúdenie toho, či ide o porušenie dobrých mravov alebo nie, je v konečnom dôsledku na rozhodnutí súdu. Súd musí vec z hľadiska dobrých mravov posudzovať konkrétne v každom individuálnom prípade, v kontexte konania účastníkov a súslednosti ich úkonov v danom čase a mieste. Inštitút manželstva okrem svojej právnej stránky je založený aj na určitých morálnych a etických pravidlách, ktorých dodržiavanie sa sleduje aj v rámci majetkových vzťahoch súvisiacich s manželstvom.

Práve z tohto dôvodu môže byť rozpor s dobrými mravmi zreteľnejší ako pri iných druhoch vyživovacej povinnosti. Manželstvo je právnym zväzkom, v ktorom manželia sú povinní žiť spolu, navzájom si pomáhať, rešpektovať sa, byť si verní, starať sa spoločne o deti a podľa schopností a možností a majetkových pomerov aj o uspokojovanie potrieb rodiny. Automaticky však neplatí záver o tom, že pri porušení niektorej z uvedených povinností zaniká vyživovacia povinnosť. Každé konkrétne porušenie povinnosti je potrebné posudzovať individuálne, vzhľadom na okolnosti daného prípadu (rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 24CoP/92/2022).

33. V súvislosti s inštitútom dobrých mravov, treba posúdiť, ako si manžel, ktorý požaduje výživné, resp. od ktorého sa výživné požaduje, plní svoje povinnosti, resp. prečo ich neplní. V konkrétnom prípade, podľa názoru súdu, manželka v manželstve nekonala v rozpore s dobrými mravmi. Aj keď podala návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, podľa názoru súdu, nie je možné od nej spravodlivo požadovať, aby zotrvala s manželom v manželstve a starala sa aj o spoločnú domácnosť a aj jeho. Povinný manžel je v súčasnosti trestne stíhaný, pre násilné správanie voči manželke, čoho svedkom mali byť aj deti. Maloletý F. sa práve preto vyjadril, že sa otca bojí. Závažné problémy s alkoholom pripustil aj manžel. Dobré mravy v manželstve porušil práve manžel.

34. Súd vykonaným dokazovaním nezistil, že by priznanie výživného navrhovateľke bolo v rozpore s dobrými mravmi.

35. So zreteľom na vykonané dokazovanie, preto súd návrhu manželky v celom rozsahu vyhovel a uložil povinnému manželovi povinnosť prispievať na výživu manželky sumou 100 EUR mesačne od podania návrhu na Okresný súd Žilina, t. j. od 3. 3. 2025.

Dižné výživné pre navrhovateľku - manželku, za obdobie od 3. 3. 2025 do 31. 5. 2025 (deň vyhlásenia tohto rozsudku) vo výške 293,55 EUR, je manžel E. B. povinný splácať v mesačných splátkach po 20 EUR, spolu s bežným výživným, k rukám navrhovateľky, pod následkom straty výhody splátok.

36. Podľa § 49 ods. 1 CMP, účastník platí trovy konania, ktoré vznikli jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak CMP neustanovuje inak.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Rozhodovanie o trovách konania v civilnom mimosporovom konaní nie je založené na zásade úspechu strán v konaní. V konaní neboli preukázané také okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie nároku na náhradu trov konania.

Účastníci konania ani o priznanie nároku na náhradu trov konania nepožiadali.

Preto súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, v súlade s ustanovením § 52 CMP.

37. Rozsudok o výživnom je predbežne vykonateľný (§ 44 CMP).

Predbežná vykonateľnosť rozsudku o výživnom sa týka všetkých vyživovacích povinností, ktoré upravuje Zákon o rodine.

Manžel je povinný prispievať na výživu navrhovateľky podľa tohto rozhodnutia, aj keď by proti nemu prípadne podal odvolanie.

Podanie odvolania proti predbežne vykonateľnému rozsudku, nemá za následok odklad jeho vykonateľnosti.

Predbežná vykonateľnosť znamená, že rozhodnutie je vykonateľné skôr, ako nadobudne právoplatnosť a nastáva priamo zo zákona. Nie je možné súdnym rozhodnutím predbežnú vykonateľnosť vylúčiť.

Deň nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia, nie je z hľadiska nadobudnutia jeho vykonateľnosti významný (ZSP 1/2009).

38. Podľa § 44 CMP lehota na plnenie výživného plynie od doručenia tohto rozsudku.

Lehota na plnenie tohto rozsudku plynie od jeho doručenia povinnému účastníkovi (ZSP 1/2009).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolať sa, a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Žilina.

V odvolaní je potrebné:

- uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, spisová značka,
- označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde prvej inštancie a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Poučenie o spôsoboch výkonu tohto rozhodnutia (§ 120 CMP):

Ak osoba povinná podľa tohto rozhodnutia dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie (povinnosť zaplatiť peňažnú sumu – výživné, nedoplatok na výživnom), môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 46 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať:

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 2 Exekučného poriadku, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá bez príslušenstva ku dňu doručenia návrhu na vykonanie exekúcie neprevyšuje 2 000 eur (ďalej len „drobné exekúcie“), nemožno exekúciu vykonať predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný hlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa osobitného predpisu; právo zriadiť exekučné záložné právo na nehnuteľnosť tým nie je dotknuté. Za drobnú exekúciu sa nepovažuje exekúcia na vymoženie pohľadávky na výživnom.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 3 Exekučného poriadku, exekúciu predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný prihlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa odseku 2, možno vykonať výnimočne na základe schválenia súdu, ak sú voči povinnému vedené viaceré exekúcie, v ktorých sa vymáhajú pohľadávky prevyšujúce v súhrne 2 000 eur a exekútor preukáže, že peňažná pohľadávka nemôže byť vymožená iným spôsobom. Návrh na schválenie predaja nehnuteľnosti podľa prvej vety môže podať exekútor, ktorý ako prvý v poradí na nehnuteľnosti zriadil exekučné záložné právo a na základe jeho písomného súhlasu aj exekútor, ktorého exekučné záložné právo bolo zriadené neskôr.

Podľa ustanovenia § 64 Exekučného poriadku, spôsob vykonania exekúcie určí exekútor, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 167 a 172). Spôsob vykonania exekúcie určí exekútor tak, aby bol primeraný vymáhanej povinnosti a aby hodnota zabezpečeného majetku povinného zodpovedala hodnote vymáhanej povinnosti.